

Kertomus

Rautakauden kalmistosta Laitilan
pitäjän Palttilan kartanon Juuni-
lan torpan maalla.

(Kertomukseen kuuluu 2 valokuvaa,
karta ynnä valokuva löytömerkistä).

Heinäkuun lopulla v. 1914 lähetettiin
Historialliseen Museoon Uudenka-
mpungin Museosta joukko myöhem-
män rautakauden esineitä, joista i-
soin osa ilmoitettiin löytyneen Uudenki-
rkon pitäjältä Hallun kylältä Blomin Tor-
pan maalta, osa Laitilan pitäjäs-
tä Palttilan kartanon Juunilan torpan
maalta. Esineet olivat kuitenkin soikeu-
tuneet toisiinsa Uudenkaupungin mu-
seossa. Paikalla löytöpaikoilla käy-
dessään onnistui kuitenkin allekirjoittaneen,
kuten Uudenkirkon löytöpaikkaa kos-
kevassa kertomuksessa (H.M. Top. ark.)
on tarkemmin osatettu, saada selville,
mitkä esineet kumpaankin löytöön
kuuluvat. Juunilan torpan maalta
tavattuja olivat pyörä kupurasolei,
jossa on isonlainen reikä (kuva 3, Haakma-
nin luettelossa, verif. 6696, n:o 3), löytymi-
sen jääneen katkeista rauhereugas
(7a-b) sekä rikkonainen uusi venäläi-
nen kruunifiksi, joka oli löydetty toi-
resta paikasta kuin muut esineet.*

* Taut. G. F. Rathström: Uudenkaupungissa löytä-
män kypelykaavakkeen mukaan kuuluu Laitilan
löytöön "rund Kupig Skolla" ja "armring" (allekirjoittanut
kypelylehdessä painettuna Oskari). R:n Laitilasta löydetty
si ilmoittamat esineet (H.M. 6696:2-3) ovat onneksi Uudeltakirkolta.

Rautak.

Kalmisto

Juunila, torppa, joka kuuluu
Palttilan kartanoon, sijaitsee Walko-
järven lounaispuolella olevalla au-
kealla n. 2 km SW Palttila, Kenton-
ta Salon kylään vievän tien oikealla
(s.o. luoteis-) puolella. Maanteen vosta-
puolella on ^{Lähellä} Hartinään torppa, joka on
merkitty ven. top. kartalle. Torppan
koillispuolella on peltojen keskellä ka-
ppa, kivikoinen harjun kieleke (ks.
karttaa ja valokuvia), jonka kiviäitä
jakaa pituussuunnassa kauteen osaan.
Kaakkoispuoli kuuluu Hartinään
torppaan, luoteispuoli, joka "useam-
pia" vuosia sitten raivattiin pelloh-
si, on Juunilan torppan maata. Har-
jun luoteispäästä kalidasta a (ks.
karttaa) oli Tällöin löytynyt yllä-
mainitut salkki ja raunuerengas ⁺ sekä
hukkajoutuneet rautainen keihään-
kärki. Löytöseikoista ei osattu sen tar-
kenmin tehdä selkoa, m. m. ei muistettu,
oliko palaneita luuta näkynyt. Epäilemättä
on kuitenkin kyseessä kalmistolöytö.

Venääl.

Krusifiksi.

Venäläinen krusifiksi (Hackmanin
luettelossa, verif. 6696, n:o 12), "messinkinen
risti, jossa oli kirjoitusta", oli löydetty kaiken-
jaa samalta harjulta, aidan takaa, n. 120
m. rautakauden esineiden löytöpaikalta
koilliseen, kartalle b. Nä merkityllä kau-
dalta. Voisihan ajatella, että se on
samanaikainen, kuin harjun kaakkois-
pinteellä sijaitsevat "ryssäkaudet."

Kiinteitä
muinaisj.

Harjun Hartinään torppan puo-
leinen asa on, kuten jo mainittiin, pel-

* Esineet ol. löytäneet Olga Palmroos (ei Palmu). Esi-
neet ovat kuten Uudenkirkon Holmin torppan löytö, n. 800-900-lu-
vulta.

loksi raivaamatta. Täällä on useampia
maatunneita kivikalvoja (c-h), joita
on syytä epäillä hautaruumiiksi.
Huomattavin näistä on "raunio" e
(ks. karttaa ja valokuvia), jossa esiin-
läiset reunakivet ympäröivät "sil-
mäkiveä" - Edelleen on täällä 5 mail-
lä seudun Favallista n.s. "rypsän-
hautaa" ^(kartalla n:ro 1-5) näistä neljä yhdessä ryhmä-
ssä. Hautojen pituus on n. 3m, leveys n. 1,5m
ja syvyys n. 0,5m, pituussuunta SE-NW.
Mahdollisesti ne ovat ruuminhautojen
kaldalle syntyneitä vajoumia.

Paikalla kävi allekirjoittanut sekä
19 että 20 p. elok. 1915.

Aarne Ruopaeus.

Pattakalmisto Laitilan pitäjän
 Palttilan kartanon juurella, Torpan maalla.
 Foto: Mrs. -15.

Hajut, jolla löydöt on tavattu, lännestä päin.
 Esinoiden löytöpaikka (hautausmaahan? koulun)
 puolella ristillä merkitty.

lev 4428

Kuva hajusta Hartiumäen, Torpan puolel-
 leista hajun kaakkoisrinnettä myöten
 (poljoisesta etelään). Etualalla hautaus-
 maan p (ks. karttaa) koillisesta päin katsottu
 (mittaanauhakatelo on rannion keuhkuvuonella).

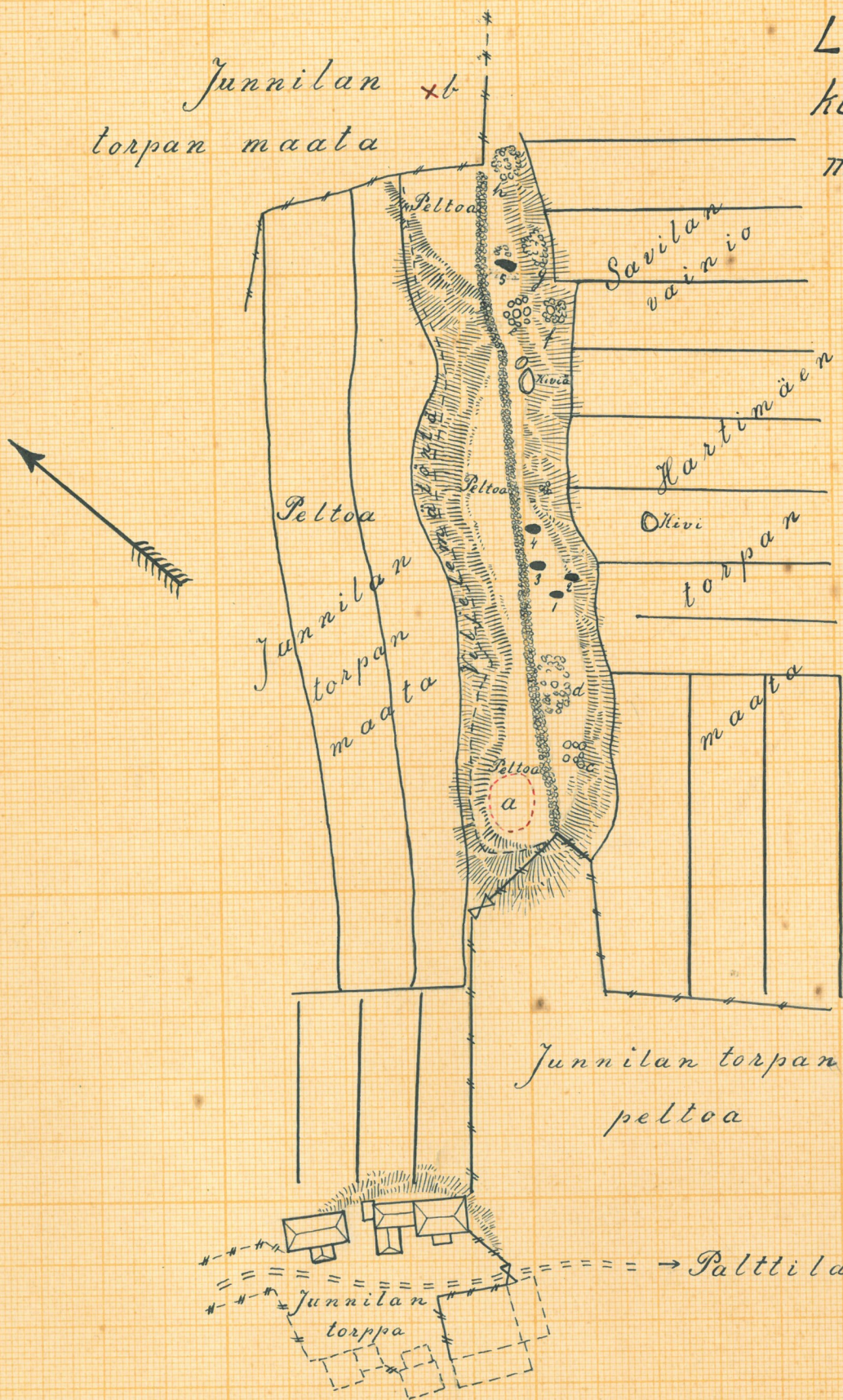
lev 4429

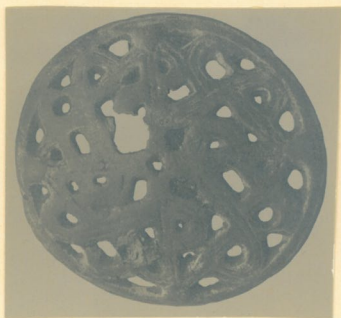
Rautakauden kalmisto.
Laitilan pitäjän Palttilan
kartanon Junnilan torpan
maalla.

a-b löytöpaikkoja.
c-h Mahdollisia hautaraunioita.
1-5 N.s. „ryssänhautoja”

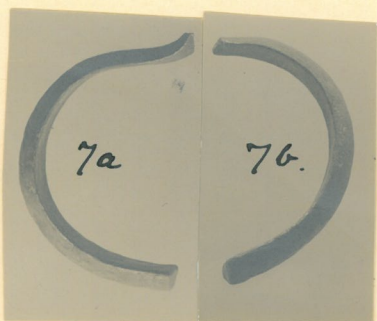
1mm = 1m

A. Es. 1915.

3

Laitila, Palttilan kartanon Juunilan torpan
maalla oleva vaurakkaan kalminsto.
Esiint ovat Uudenkaupungin mu-
seossa (n:o:jen 1649-54 joukossa) siivastään
näinä esiint sekä eräs hukkaanjoutunut
keihäänkärki ym.ä muista kyllään löydetty
venäl. risti ovat taikata
Europaeus. 1915.